

Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027

Názov	Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027
Územné vymedzenie	Obec Krivany, okresov Sabinov
Schválený	07.11.2018
Dátum schválenia	07.11.2018
Dátum platnosti	08.11.2018
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	

Obsah

Obsah	2
Použité skratky	3
Príhovor starostu	4
Úvod	5
1. Základné vymedzenie problematiky	6
1.1 Princípy komunitného plánovania	8
1.2 Proces prípravy komunitného plánu	10
1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR	10
1.4 Pôsobnosť obce.....	11
2. Sociálno-demografická analýza.....	13
2.1. Základná charakteristika obce.....	13
2.2 Analýza sociologických ukazovateľov	14
3. Analýza súčasného stavu sociálnych služieb	23
3.1 Financovanie sociálnych služieb v obci.....	24
4. Poskytovatelia sociálnych služieb	25
5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb	26
5.1 SWOT analýza.....	29
6. Vízia, ciele a priority	32
6.1 Priority cieľových skupín	33
6.2 Zhrnutie priorít cieľových skupín	40
7. Evaluácia a monitorovanie komunitného plánu sociálnych služieb.....	42
8. Záver.....	44
9. Autori	45
10. Použitá literatúra	45

Použité skratky

CS – cieľová skupina

EÚ – Európska únia

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy. Päť štrukturálnych a investičných fondov EÚ, ktoré sa riadia jednotným súborom pravidiel, Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky námorný a rybársky fond (ENRF)

HDP – hrubý domáci produkt

IBV – individuálna bytová výstavba

IKT - Informačno-komunikačné technológie. Zahŕňajú informačné systémy, technológie, ostatné systémy (periférne zariadenia), prevádzku a pripojenia do sietí, ktoré sú určené k napĺňaniu informačných procesov a komunikačných funkcií.

IROP – Integrovaný regionálny operačný program

ITMS – Informačný monitorovací systém

IÚS – Integrovaná územná stratégia

KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb

KURS – Koncepcia územného rozvoja Slovenska

MAS – Miestna akčná skupina

MPSVaR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MRK – marginalizovaná rómska komunita

NFP – Nenávratný finančný prostriedok

N/A – z anglického jazyka (not available, not applicable) vo význame „nie je dostupné“ resp. „nebude využité“.

NSRR – národná stratégia regionálneho rozvoja

NUTS – z francúzskeho jazyka (Nomenclature des unités territoriales statistiques), skratka pre normalizovanú klasifikáciu územných celkov na Slovensku pre potreby štatistického úradu a Eurostatu.

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PRO – program rozvoja obce

SEA – z anglického jazyka (strategic environmental assessment) vo význame strategické environmentálne hodnotenie, strategické posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

SR – Slovenská republika

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

SWOT – analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození

UPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

UoZ – uchádzač o zamestnanie

VÚC – Vyšší územný celok

ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska

Príhovor starostu

Vážení spoluobčania,

zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov platí od začiatku tejto dekády. Týmto zákonom prešli na obce v pomerne širokom rozsahu kompetencie v oblasti poskytovania sociálnych služieb vrátane ich personálneho zabezpečenia. Popritom zákon uložil v svojom § 83 obci povinnosť spracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Obec svoj prvý „Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2011 – 2016“ spracovala v rámci projektu „Komunitné siete partnerstva“, ktorý bol podporený z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Tento plán vybudoval základy poskytovania sociálnych služieb v rámci obecnej samosprávy.

V súčasnosti Vám predstavujem jeho nasledovníka „Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027“, ktorý plne nadväzuje na položené základy a princípy zastupiteľskej demokracie. Ten rozvíja plánovanie sociálnych služieb ako „otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, nachádzania zdrojov a hľadania najefektívnejšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb“ a zároveň „zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka“, keďže „pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov sociálnych služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity“.

Obec Krivany si uvedomuje, že dobre fungujúca sociálna oblasť sú jednak pre obyvateľov a jednak pre samosprávu kľúčová kompetencia. Z dôvodu, že otvára možnosť zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych príčin dostal do neriešiteľných situácií, alebo kde je pomoc z verejných zdrojov žiaduca.

V závere sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa na tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb podieľali. Pevne verím, že nový komunitný plán sociálnych služieb prispeje k skvalitneniu a rozšíreniu sociálnych služieb prispeje k skvalitneniu a rozšíreniu sociálnych služieb v našej obci.

S úctou

Ján Š e j i r m a n
starosta

Úvod

Slovné spojenie „komunitný plán“ vznikol pospájaním slov komunita a plánovanie. Za „komunitu“ najčastejšie považujeme skupinu občanov, ktorí žijú v určitom územnom celku a majú medzi sebou rôzne sociálne väzby. Komunita je tiež miesto, kde človek získava emocionálnu podporu, ocenenie a pomoc v každodennom živote. „Plánovanie“ je tvorba plánu, zámerov, cieľov a teda všetkého, čo chceme realizovať, vytvoriť, zmeniť a rozvíjať. Komunitné plánovanie je jedna z metód komunitnej práce, práce s komunitou v prospech komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť". Pojem komunita je odvodený z latinského slova *communitas*, čo znamená pospolitosť či spoločné nažívanie ľudí a vľúdnosť.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, nachádzania zdrojov a hľadania najefektívnejšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie je spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. Zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka, v procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce, mesta a kraja. Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov sociálnych služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- objednávateľia služieb,
- poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb (klienti).

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu. Obecná samospráva je podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinná poskytovať určité sociálne služby, no má aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti.

Obec Krivany si uvedomuje, že dobre fungujúca sociálna sieť je pre obyvateľov obce potrebná z dôvodu možnosti zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych príčin dostal do neriešiteľných situácií, alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca.

1. Základné vymedzenie problematiky

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce i kraja a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Charakteristickým znakom metódy je dôraz kladený na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka,
- dialóg a vyjednávanie,
- dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrou.

Komunitné plánovanie je jedna z metód komunitnej práce, to jest práce s komunitou v prospech komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť". Pojem komunita je odvodený z latinského slova *communitas*, čo znamená vŕdnosť, pospolitosť či spoločné nažívanie ľudí.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri a to:

- objednávateľia služieb, poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb.

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu. Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb. Sociálne služby sa poskytujú formou terénnou, ambulantnou, pobytovou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Rozdelenie sociálnych služieb:

- sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- podporné služby.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 je dokument analyzujúci súčasný reálny stav sociálnych služieb v obci a jej okolí, ich kvalitu a rozvoj v budúcnosti. Je výsledkom

vzájomnej a otvorenej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania, ktorí majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti.

Účastníkmi komunitného plánovania sú:

- Prijímatelia sociálnych služieb sú tí občania, ktorí sociálne služby už prijímali, prijímajú a budú prijímať v budúcnosti. Užívateľom sa v priebehu svojho života môže stať každý občan.
- Poskytovatelia sociálnych služieb môžu byť verejní a neverejní, ktorí sociálne služby poskytujú, prevádzkujú a dodávajú klientom. Poskytovatelia sú povinní prihliadať na individuálne potreby prijímateľov sociálnych služieb, to jest poskytovať služby také a tak, aby sa zachovala, eventuálne zvýšila kvalita života klientov.
- Objednávateľom sociálnych služieb je väčšinou štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj nadácia alebo agentúra, ktoré obvykle majú spracované plány strategického rozvoja sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb v obci je zmobilizovanie občanov, mimovládnych organizácií, cirkevných organizácií, dobrovoľníkov, samosprávu a orgány štátnej správy. Dôležité je identifikovanie sociálnych problémov v obci a návrhy ich riešení cez priority a opatrenia, a to so zreteľom na klienta, poskytovateľov sociálnych služieb a technickú vybavenosť. Nemenej významné je viesť aktívny dialóg k daným problémom a podporovať sociálne fungovanie participácie. Identicky predchádzať sociálnemu vylúčeniu, chudobe, sociálnej odkázanosti a prehľbovaniu týchto negatívnych a spoločenských javov, rozširovať a čo možno v najväčšej miere skvalitniť poskytovanie sociálnych služieb v obci.

Komunitný plán sociálnych služieb vychádza z faktu, že:

- dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina.
- úlohou samosprávy je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založené na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov.

Úspešnosť stratégie bude závisieť nielen od výšky finančných prostriedkov vyčlenených pre sociálnu oblasť, ale tiež od spolupráce všetkých verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

Sociálne služby majú pre občana zmysel iba ak sú dostupné z hľadiska:

- financií (podiel pre občana na úhrade nákladov),
- miesta (služba k dispozícii v danom území),
- času (od vzniku potreby služby, cez jej posúdenie, priznanie až k jej využitiu).

Zámerom obce je vytvoriť v obci podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude

poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov.

1.1 Princípy komunitného plánovania

Hlavné princípy komunitného plánovania

Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi

Potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu a názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.

Zapájanie miestneho spoločenstva

Pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov daného územného celku je nutné hľadať rôzne metódy a formy oslovenia a zapojenia tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná.

Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov

Nie je možné zabúdať na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v sociálnej oblasti, na význam práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť a susedskú výpomoc.

Práca s informáciami

Je nevyhnutné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií širšej verejnosti. Ak budú informácie pravidelne odovzdávané, bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.

Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument

Proces komunitného plánovania znamená vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych ľudí. Tento proces umožňuje, aby navrhnutý systém sociálnych služieb bol jedinečný a neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce

Dobre fungujúca spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatných účastníkov komunitného plánovania. Prehĺbenie spolupráce medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.

Kompromis priania a možností

Výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme, a s tým čo máme k dispozícii. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

Zásady pri spracovávaní komunitného plánu

Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú.

Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu musia byť navzájom prepojené.

Skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za žiaduce a musí byť dôležitou súčasťou miestnej politiky.

Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb.

Dobre spracovaný komunitný plán sociálnych služieb:

- je výsledkom vyjednávania medzi všetkými účastníkmi procesu.
- je naplňovaný v rámci širokého partnerstva v komunite.
- zodpovedá miestnym podmienkam a potrebám.
- stanoví krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb.
- mapuje všetky verejné, súkromné aj dobrovoľné subjekty z hľadiska aktivít, ktoré smerujú k naplneniu vytýčených cieľov.
- obsahuje systém sledovania a hodnotenia postupu a priebežného informovania verejnosti.

Prečo je potrebný komunitný plán pre obec? Čo prináša obyvateľom obce?

- Vytvorenie strategického dokumentu uľahčí možnosti získavania prostriedkov pre sociálne služby.
- Komunitný plán sociálnych služieb je prostriedok pre optimalizáciu výdajov v oblasti sociálnych služieb.
- Možnosť pre získanie takých foriem a druhov sociálnych služieb, ktoré občania naozaj potrebujú, ktoré chýbajú.
- Zlepšenie informovanosti občanov a vzájomného pochopenia všetkých zúčastnených strán.
- Zapojením užívateľov sociálnych služieb a verejnosti možno dosiahnuť udržateľnosť sociálnych služieb.

1.2 Proces prípravy komunitného plánu

Tabuľka č. 1: Harmonogram prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb

Prípravná fáza		
Aktivita	Zodpovednosť	Termín
1. Oboznámenie zástupcov samosprávy s procesom KPSS - aktivity a výstupy	starosta, experti	07/2018
2. Spracovanie časového harmonogramu realizácie KPSS v obci	experti, starosta	07/2018
4. Oboznámenie zástupcov samosprávy a zástupcov cieľovej skupiny so zameraním na proces KPSS	experti	07/2018
5. Oboznámenie obyvateľov obce s procesom KPSS	starosta, experti	08/2018
Analytická fáza		
1. Vstupná analýza a) analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a požiadaviek ďalších obyvateľov, b) analýza demografických údajov, c) analýza sociálnych služieb.	starosta, experti	08/2018
2. Spracovanie výstupov analytickej časti	experti	09/2018
3. Kreovanie pracovných skupín	starosta	09/2018
4. Doplnkové analýzy podľa špecifik cieľovej skupiny	starosta, experti	09/2018
Strategická fáza		
1. Pravidelné stretnutia pracovných skupín: a) SWOT analýzy pre prioritné cieľové skupiny b) problémové analýzy, c) prioritizácia problémov, d) prioritizácia cieľov a strategická vízia, e) priority rozvoja sociálnych služieb.	starosta, experti	09/2018
2. Spracovanie výstupov, verejné pripomienkovanie a zapracovanie pripomienok.	starosta, experti, poslanci, verejnosť	10/2018
3. Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb a jeho schválenie obecným zastupiteľstvom	experti, starosta	11/2018
4. Grafické spracovanie a tlač KPSS a jeho zverejnenie	experti	11/2018

Zdroj: Obec Krivany, 2018

1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR

Základnú právnu normu v oblasti sociálnych služieb predstavuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, podľa ktorého obec schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode a utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja.

Zákon o sociálnych službách stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohľad nad ich poskytovaním. Právna norma upravuje podmienky poskytovania sociálnych služieb. Jeho cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne

potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Takisto ukladá obciam povinnosť vypracovávať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode a dodržiavať právny rámec vychádzajúci z platnej legislatívy.

Sociálnu problematiku u nás rieši nasledujúca legislatíva.

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- Výnos Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 29775/2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

1.4 Pôsobnosť obce

Zákon o sociálnych službách stanovuje nepriaznivú sociálnu situáciu ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy, pretože nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb:

- pre svoje životné návyky, spôsob života a závislosť od návykových látok.
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav.
- z dôvodu, že daná osoba dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok.
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb.
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej reprodukovanej chudoby.

Zákon o sociálnych službách v § 12 rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

Sociálne služby podľa druhu sú rozdelené na:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,

- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- podporné služby.

Sociálne služby je možné účelne a vhodne spájať. Sociálne služby sa poskytujú ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

V § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách taxatívne upravuje pôsobnosti obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepcnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať a zabezpečovať rôzne druhy sociálnych služieb, zriaďovať a zakladať zariadenia.

Obec je správnym orgánom v konaniach a vyhotovuje posudok o:

- odkázanosti, zmene odkázanosti a zániku odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
- povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 odsek 11.
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári, nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, odľahčovacej služby a pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31.
- poskytuje základné sociálne poradenstvo.
- môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12.
- uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby.

Obec môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnych služieb. Okrem uvedeného zároveň poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc inej osoby a finančný príspevok na prevádzku, ukladá a kontroluje opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, kontroluje účelnosť využitia finančných príspevkov, vedie evidenciu posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby a prijímateľov sociálnych služieb, vyhľadáva odkázané fyzické osoby, poskytuje štatistické údaje a uhrádza náklady za zdravotné výkony, ktoré je potrebné vykonať v procese posudzovania osoby o odkázanosti.

2. Sociálno-demografická analýza

Obec pri vykonávaní vlastnej politiky rozvoja územia a sociálnych služieb sa musí orientovať na svojich obyvateľov, na zisťovanie a uspokojovanie ich potrieb. V takýchto intenciách zisťovania a uspokojovania sociálnych potrieb obyvateľov obce bolo postupované pri tvorbe tohto komunitného plánu spracovaním sociálno-demografickej analýzy.

Sociálna analýza mala za cieľ porovnať aktuálny stav sociálnych služieb, ich terajšiu potrebnosť s predpokladanými potrebami v budúcnosti. Analýza vychádzala z demografických údajov obce, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov. Výpočet a modelovanie budúcich služieb bolo spracované na základe vyhodnotenia dotazníkov ako aj manuálu „Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb“, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004.

Demografická analýza mala za cieľ skúmať demografické štruktúry populačných skupín vzniknutých členením obyvateľstva podľa rodinného stavu, ekonomickej aktivity, najvyššieho dosiahnutého vzdelania a podobne. Pri tejto analýze sa brali do úvahy i geografické údaje obce to znamená poloha a rozloha obce, celková hustota obyvateľstva, občianska vybavenosť, dostupnosť služieb, celková infraštruktúra a vzdelanosť k potenciálnym zamestnávateľom obyvateľstva.

2.1. Základná charakteristika obce

Obec Krivany sa nachádza v Prešovskom kraji, okrese Sabinov na ceste vedúcej zo Sabinova cez Lipany do Brezovice v severozápadnej časti Šarišskej vrchoviny. Rozprestiera sa na ľavostranných prítokoch rieky Torysy, ktorá sa práve v tomto mieste ohýba – kriví zo severovýchodu na juhovýchod. Aj v tomto prírodnom úkaze môže koreniť názov obce učupenej medzi menšími pahorkatinami na južnej strane s voľnou rovinou až po rieku Torysu. Obec je dlhá viac ako 1 km a na východe začína od mosta nad „Krivým jarkom“. Pravdepodobne názov obce vychádza z tejto jej geografickej danosti.

Mapa č.1. Poloha obce

Zdroj: Diervilla, spol. s r.o., 2018

Obec Krivany vznikla v 13. storočí za panovania Ondreja II., kráľa Uhorského. Prvá dostupná písomná zmienka o obci je z roku 1301. Jej vznik sa predpokladá dokonca už pred 11. storočím. Je nesporné, že obec sa najdynamickejšie vyvíjala v rannom stredoveku. Názov obce pochádza z tohto obdobia pod prvotným menom "Cline". V dokumente išlo o ohraničenie chotára krivianskeho a susedného Olšova. Ďalšia zmienka o názve obce je z roku 1312 vtedy išlo o listinu schvaľujúcu "bratstvo fraternitu". Pôvodný etymologický názov bol azda "Krivá - Krivé", prípadne neskôr "Krivôň alebo Krivan", z čoho pravdepodobne povstal i dnešný názov Krivany.

Obec je veľmi starobylá a má veľmi bohatú históriu, ešte aj v súčasnosti pri rôznych výkopových prácach narazíme na murivá po niekdajších jedenástich kaštieloch. Chotárne názvy, ale aj archeológia dokumentujú nálezy z neolitu. Od roku 1274 - 1288 a 1306 sú Krivany spomínané ako panstvo Tarczayovcov. V roku 1427 mala 27 port, v roku 1789 mala 110 domov a 783 obyvateľov (početní želiari), v roku 1828 mala 140 domov a 1075 obyvateľov. Boli roľníci, predávali obilie, ktoré kupovali v Sabinove a Prešove, začiatkom 20. storočia bola v obci výrobnia syra. Obec si aj za prvej republiky zachovala poľnohospodársky charakter. Časť obyvateľstva pracovala v priemyselných podnikoch Šariša a v Košiciach, niektorí v Ostrave.

Fotografia č.1 Rímskokatolícky kostol sv. Štefana Prvomučníka

Zdroj: Obec Krivany, 2018

2.2 Analýza sociologických ukazovateľov

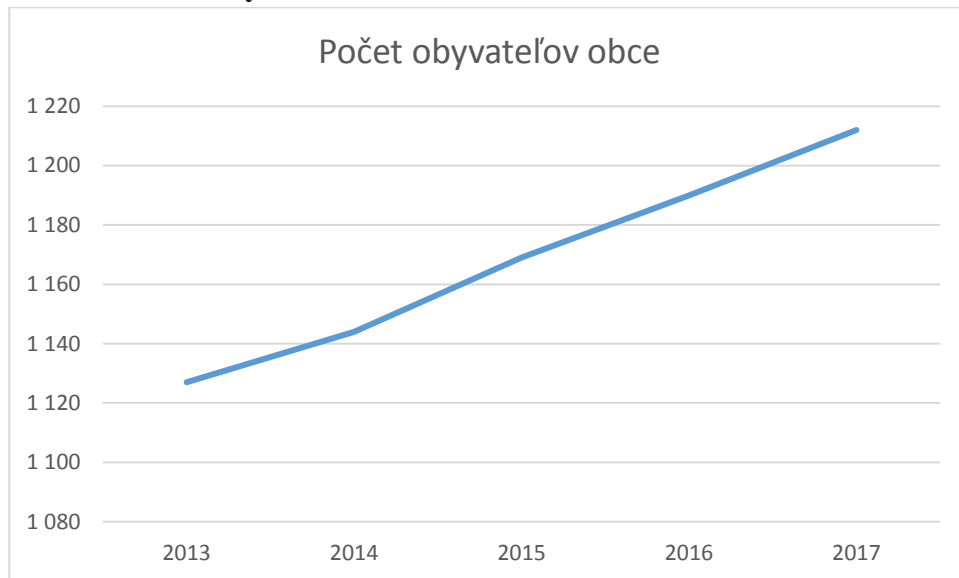
Obyvateľstvo je hybnou silou rozvoja obce, pretože rozvoj ovplyvňuje viacerými formami. Produktívne obyvateľstvo vstupuje do ekonomického rozvoja ponukou práce. Spotrebou tovarov a služieb vytvára priestor pre podnikanie a nakoniec pôsobením v samosprávnych orgánoch, či dobrovoľných združeniach tiež ovplyvňuje rozvoj obce.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Počet obyvateľstva je menný a ovplyvnený prirodzenými javmi ako migrácia, pôrodnosť či mortalita obyvateľov obce. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v neskorších predpisov sa obec v súlade s §11 odsek 3 zaraďuje do kategórie d) to jest obec s počtom obyvateľstva 1001 do 3000 obyvateľov. K 30.06.2018 obec evidovala 1 224 obyvateľov. Od roku 2013 stúpol počet obyvateľov v obci o 97 obyvateľov.

Graf č.1 Počet obyvateľov

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Počas sledovaného obdobia zaznamenáva obec nárast počtu obyvateľov. Najvyšší nárast počtu obyvateľov zaznamenala obec v roku 2017, čo bolo spôsobené najvyšším počtom živonarodených obyvateľov. Mechanický úbytok je najvyšší v roku 2014 a každý sledovaný rok kolíše od -2 do -15 v dôsledku vyst'ahovania obyvateľov.

Tabuľka č.2: Vývoj počtu obyvateľstva obce

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov k 31.12.	1127	1144	1169	1190	1212
Živonarodení	19	17	23	19	21
Zomretí	16	13	15	9	7
Prirodzený prírastok (úbytok)	3	4	8	10	14

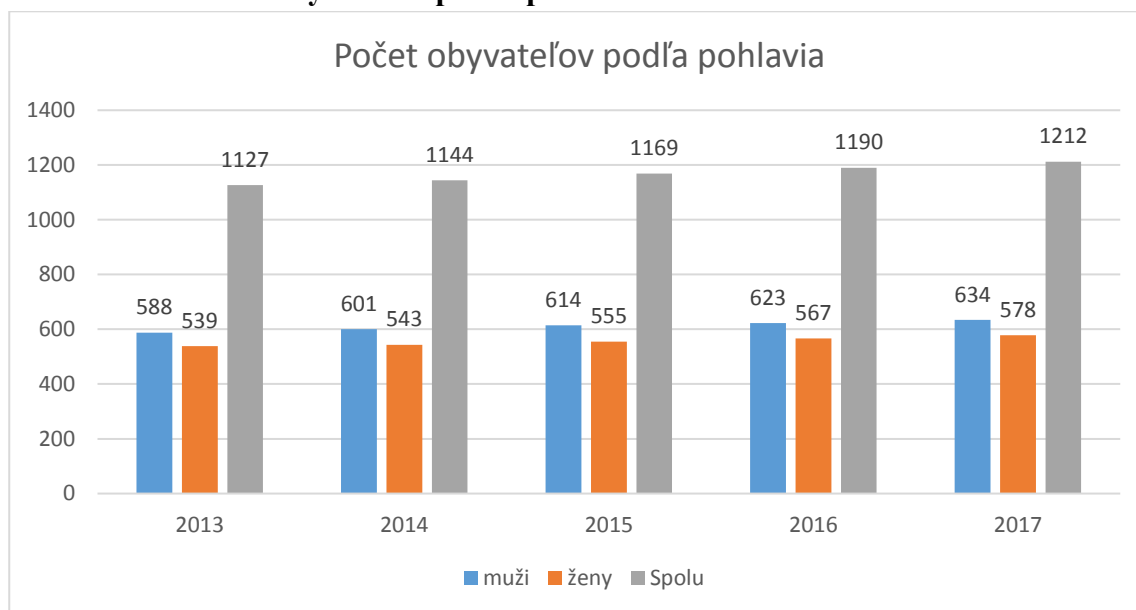
Prist'ahovaní	8	18	13	9	16
Vyst'ahovaní	10	33	19	19	21
Mechanický prírastok (úbytok sťahovaním)	-2	-15	-6	-10	-5

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

V štruktúre podľa pohlavia v obci v celom sledovanom období dominujú muži, ktorých podiel je za sledované obdobie 2013 - 2017 v priemere 52,4 %. V roku 2013 bolo v obci 588 mužov a 539 žien a v roku 2017 predstavuje tento počet už 634 mužov a 578 žien. Z pohľadu pohlaví žilo v obci v roku 2017 52,3 % mužov a 47,7 % žien.

Graf č.2 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Veková štruktúra obyvateľstva

Štruktúru obyvateľstva budeme hodnotiť ako porovnanie štruktúry v roku 1991, 2001 a v roku 2011. Podľa sčítania z roku 1991 žilo v obci Krivany spolu 1 088 a v roku 2001 žilo v obci 1 098 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 537 mužov a 561 žien. Pomer mužov a žien je teda veľmi vyrovnaný a zároveň počet obyvateľov stagnoval. V roku 2011 žilo v obci spolu 1 212 obyvateľov, z ktorých bolo 613 mužov a 599 žien. Pomer mužov a žien bol opäť vyrovnaný. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2011 v obci 307 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 735 obyvateľov v produktívnom veku a 170 obyvateľov starších ako 60 rokov.

Pri porovnaní rokov 2013 – 2017 v obci dlhodobo prevažuje produktívna zložka obyvateľstva, čo považujeme za pozitívny fakt. V priebehu sledovaných rokov sa zvyšuje podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva, z počtu 143 obyvateľov v roku 2013 na 187 v roku 2017.

Tabuľka č.3: Veková štruktúra občanov obce

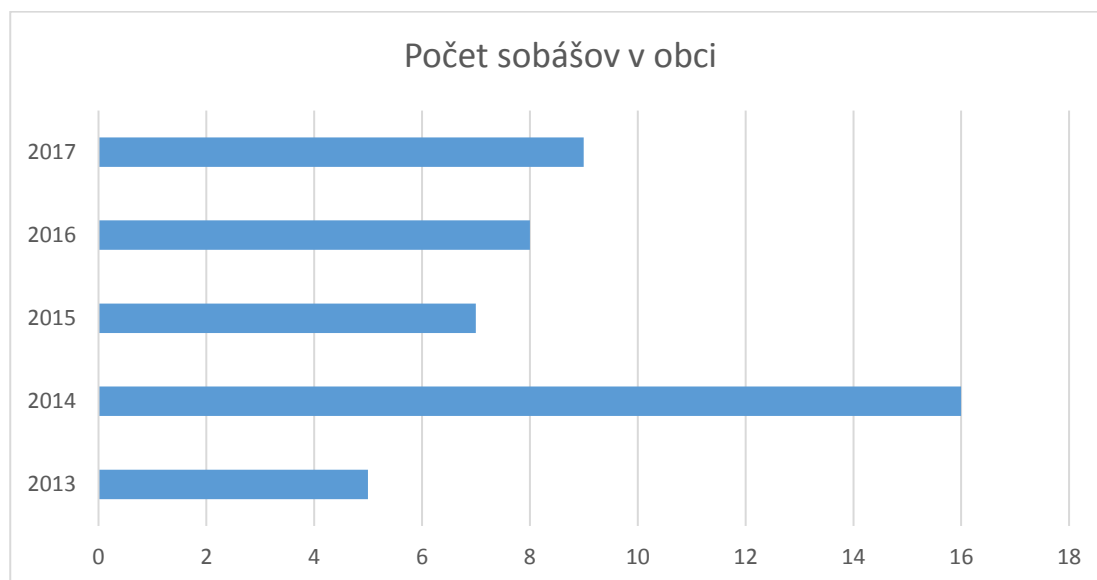
	2013	2014	2015	2016	2017
Predproduktívny vek (0-14)	275	273	273	278	283
Produktívny vek (15-59 muži/54 ženy)	709 muži 394 ženy 315	720 muži 403 ženy 317	731 muži 412 ženy 319	738 muži 418 ženy 320	742 muži 418 ženy 324
Poproduktívny vek	143	151	165	174	187

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Rodinný stav

Jednými z dôležitých demografických udalostí formujúcich rodinu a vplyvujúcich na zmenu v štruktúrovanosti rodinného života na Slovensku sú sobášy a rozvody. Počet sobášov v obci sa v rokoch 2013 – 2017 pohyboval na úrovni okolo 5 - 16 sobášov ročne. Najnižší počet sobášov bol v roku 2013 (5 sobášov), najvyšší v roku 2014 (16 ks).

Graf č.4: Počet sobášov v obci

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Ďalšie charakteristiky obyvateľstva podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011

Vzdelanostná štruktúra

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania je v obci najviac obyvateľov so základným vzdelaním a to 46,50 %, nasledujú občania s učňovským vzdelaním bez maturity s podielom 15,47 % a na treťom mieste s podielom 14,9 % sú občania s úplným stredným vzdelaním s maturitou.

Tabuľka č.4: Vzdelanostná štruktúra v obci Krivany

P.č.	Vzdelanie	počet	Podiel v %
1.	základné	565	46,5
2.	učňovské (bez maturity)	188	15,47
3.	stredné odborné (bez maturity)	125	10,29
4.	úplné stredné učňovské (s maturitou)	34	2,8
5.	úplné stredné odborné (s maturitou)	181	14,9
6.	úplné stredné všeobecné	32	2,63
7.	vyššie odborné vzdelanie	5	0,41
8.	vysokoškolské bakalárske	13	1,07
9.	vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	32	2,63
10.	vysokoškolské doktorandské	3	0,25
11.	Nezistené	37	3,05

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Štruktúra podľa vierovyznania

Z hľadiska vierovyznania v obci prevažujú rímsko-katolíci s podielom 75,47 %, nasleduje Gréckokatolícka cirkev s podielom 1,98, pravoslávna cirkev 0,58 % a s rovnakým podielom Evanjelická cirkev augsburského vyznania a Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia s podielom 0,16 %.

Tabuľka č.5: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Vierovyznanie		počet	podiel (%)
1.	Rímskokatolícka cirkev	917	75,47
2.	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	0,16
3.	Gréckokatolícka cirkev	24	1,98
4.	Pravoslávna cirkev	7	0,58
5.	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0,16
6.	bez vyznania	118	9,71
7.	nezistené	145	11,93

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2018

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci nie je veľmi pestrá. Podľa údajov zo sčítania domov a bytov v roku 2011 žije v obci 78,6 % obyvateľov hlásiacich sa k slovenskej národnosti, 9,79 % Rómov, 0,33 % Rusínov, 0,25 % občanov českej národnosti a 0,08 % obyvateľov hlásiacich sa k národnosti ukrajinskej.

Tabuľka č.6: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Národnosť		počet	podiel (%)
1.	Slovenská	955	78,6
2.	Rómska	119	9,79
3.	Rusínska	4	0,33
4.	Ukrajinská	1	0,08
5.	Česká	3	0,25
6.	Nezistené	133	10,95

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2018

Problém pri sčítaní obyvateľov je však možnosť vybrať si svoju národnosť, čo môže viesť ku skresleniu údajov o obyvateľstve. V obci Krivany žije početná menšina obyvateľov rómskej národnosti. Na základe údajov z Atlasu rómskych komunít 2013 je percentuálne zastúpenie Rómov na úrovni 17,1 %, čo bolo 192 obyvateľov. V súčasnosti Rómovia žijú v obci na dvoch miestach, pričom jedna je v intraviláne na okraji obce s 2 obydliami a druhá je segregovaná v extraviláne 400 m od obce s 15 bytmi. Rómovia majú k dispozícii elektrickú energiu, vodovod a čiastočne i kanalizáciu. Súčasná infraštruktúra obce si však vyžaduje ďalšie investície do zlepšenia kvality života jej obyvateľov.

Nezamestnanosť v obci

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie sa približuje vývoju nezamestnanosti na Slovensku. Najvyšší počet uchádzačov o zamestnanie evidujeme v obci v roku 2012, kedy žilo v obci Krivany 219 ľudí bez práce. Vysoké počty uchádzačov o zamestnanie evidujeme v obci aj v rokoch 2010 – 2011. Počet uchádzačov o zamestnanie klesal od roku 2012, kedy bolo v obci najviac uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti je bez práce iba 67 obyvateľov. Medzi nezamestnanými prevažujú muži.

Tabuľka č.7: Miera evidovanej nezamestnanosti v obci

Stav uchádzačov o zamestnanie k 31.12.			
	UoZ spolu	UoZ - Muži	UoZ-Ženy
2008	133	89	44
2009	166	109	57
2010	203	139	64
2011	195	131	64
2012	219	150	69
2013	136	77	59
2014	125	66	59
2015	120	62	58
2016	108	59	49
2017	70	34	36
k 31.7. 2018	67	33	34

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Prešov, 2018

Osoby so zdravotným postihnutím v obci

Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v obci klesol z počtu 75 v roku 2008 na počet 51 v júli 2018. Z hľadiska pohlavia je vyšší podiel ťažko zdravotne postihnutých osôb zaznamenaný u žien.

Tabuľka č.8: Počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v obci

Počet ŤZP osôb	Spolu	Muži	Ženy
2008	75	30	45
2009	81	31	50
2010	78	31	47
2011	79	31	48
2012	76	30	46
2013	74	29	45
2014	70	30	40
2015	64	26	38
2016	59	25	34
2017	53	24	29
k 31.7. 2018	51	24	27

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Prešov, 2018

Poberatelia dávok v hmotnej núdzi

Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi kolíše v priebehu rokov 2008 – 2018. Najvyšší počet poberateľov bol v roku 2013, keď ich počet dosiahol 167. Potom už počet poberateľov kolísal alebo klesal. V máji 2018 bol počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi 126.

Tabuľka č.9: Počet odkázaných osôb na dávky v hmotnej núdzi

Hmotná núdza - počet posudzovaných osôb	Spolu			Žiadateľ (Poberateľ)			Partner			Nezaopatrené dieťa			Zaopatrené dieťa do 25 rokov		
	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena	Spolu	Muž	Žena
2008	121	69	52	48	17	31	21	16	5	42	31	11	10	5	5
2009	120	69	51	47	18	29	21	16	5	45	31	14	7	4	3
2010	146	87	59	54	23	31	23	18	5	62	41	21	7	5	2
2011	147	84	63	51	20	31	23	17	6	66	41	25	7	6	1
2012	150	88	62	50	22	28	20	14	6	71	45	26	9	7	2
2013	167	103	64	54	25	29	24	18	6	80	52	28	9	8	1
2014	134	75	59	47	22	25	16	10	6	68	42	26	3	2	1
2015	115	68	47	38	21	17	14	9	5	58	35	23	5	3	2
2016	103	62	41	33	17	16	13	9	4	54	34	20	3	2	1

2017	110	63	47	30	16	14	15	10	5	62	34	28	3	3	0
2018	126	71	55	29	15	15	15	11	4	78	42	36	4	3	1

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Prešov, 2018

Občianska a technická vybavenosť v obci

V Krivanoch sa nachádza obecný úrad, zrekonštruovaný kultúrny dom, pošta a farský úrad. Knižnica sa nachádza v budove kultúrneho domu. V obci je takisto základná škola s materskou školou. Základná škola s materskou školou Krivany je plneorganizovaná. Škola má zriadený nultý ročník pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a tri špeciálne triedy.

V školskom roku 2018/2019 navštevuje školu 186 žiakov. Súčasťou školy je aj školský klub detí. Školská jedáleň zriadená pri ZŠ s MŠ Krivany poskytuje stravu žiakom ZŠ, deťom MŠ a zamestnancom. Školu navštevujú v prevažnej miere žiaci z obce Krivany, Torysa, ale aj z obce Lúčka a Krásna Lúka. V škole pracuje 25 pedagogických zamestnancov a 12 nepedagogických zamestnancov. Materskú školu navštevuje 37 detí, ktoré sú rozdelené do dvoch tried. V materskej škole pracujú 4 pedagogickí zamestnanci a 1 upratovačka. V Centre voľného času, ktoré je súčasťou ZŠ s MŠ, je prihlásených 175 detí.

V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Štefana Prvomučeníka z prelomu 13. a 14. storočia. Ďalej sú v evidencii národných kultúrnych pamiatok Dessewffyovský a Bornemissovský kaštieľ z roku 1630, prírodno - krajinársky park pri kaštieli z 2. polovice 19 storočia, kamenný vodný mlyn s horným náhonom a pamätný dom Jolany Cirbusovej.

V obci pôsobia viaceré spolky, kluby a združenia z nich najaktívnejšie sú DFS – dedinská folklórna skupina, Detský folklórny súbor „Krivianček“, Futbalový klub, Únia žien, OZ Kamenný mlyn a Dobrovoľný hasičský zbor Krivany.

Fotografia č.2 Pohľad na obec z chotára

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Priemysel, obchod a služby

V obci funguje viacero výrobných prevádzok a podnikov poskytujúcich služby. Jedná sa o malé prevádzky a vo väčšine sú to mikropodniky do 10 zamestnancov. V obci sa nachádzajú 2 predajne potravín, 1 pohostinstvo, 1 vývarovňa a autoumyváreň.

Technická infraštruktúra

Obec Krivany má k dispozícii kompletnú základnú technickú infraštruktúru.

Energetika

Obec je plne elektrifikovaná. Nové ulice sú taktiež kompletne pripájané na existujúcu rozvodnú sieť. Súčasne v minulom období sa uskutočnila modernizácia sústavy verejného osvetlenia.

Telekomunikácie

V súčasnosti je obec napojená na digitálnu telefónnu ústredňu. Pokrytie mobilných operátorov je v celej obci. Občania majú možnosť pripojenia na internet prostredníctvom telefónnej linky.

Zásobovanie plynom

Obec je napojená cez regulačnú stanicu plynu a je 100 % možnosť napojenia na plyn.

Pitná voda

Obyvatelia obce Krivany získavajú "pitnú vodu" zo súkromných, individuálnych zdrojov (studní) a miestneho vodovodu. Celkovo 95 % domácností je pripojených na obecný vodovod.

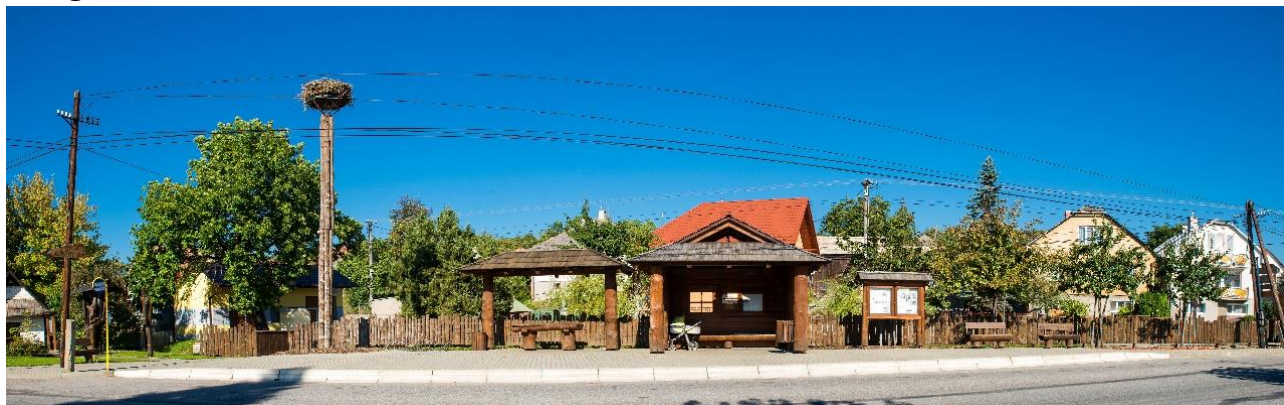
Kanalizácia

Rovnako ako zásobovanie aj 85 % domácností je napojených na verejnú kanalizáciu.

Dopravná infraštruktúra

Obcou prechádza cesta tretej triedy číslo 3 193, ktorá sa spája obec s cestou I. triedy číslo 68 Prešov – Stará Ľubovňa. Autobusovú prepravu osôb zabezpečuje SAD Prešov, pričom v obci sú dve zastávky autobusov. Najbližšia vlaková stanica osobnej dopravy je v meste Lipany.

Fotografia č. 3 Panoráma centra obce

Zdroj: Obec Krivany, 2018

3. Analýza súčasného stavu sociálnych služieb

Rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje obec ako dlhodobý kontinuálny, systematický a koordinovaný proces riešenia problémov osôb odkázaných na poskytovanie sociálnych služieb. V rámci obce sa v posledných rokoch zabezpečil postup od čiastkových riešení k systémovým opatreniam na základe poznania východiskového stavu a na základe zabezpečenia viaczdrojového financovania.

Obec Krivany sa pri poskytovaní sociálnych služieb obyvateľom obce riadi platným Všeobecným záväzným nariadením č.1/2018 o poskytovaní sociálnych služieb, o výške a spôsobe úhrad za poskytované sociálne služby zo dňa 01.03.2018. Všeobecné záväzné nariadenia upravuje pôsobnosť obce vo veci výšky a spôsobu úhrady za opatrovateľskú službu, odl'ahčovaciu službu, denné centrum a donáška stravy.

Obec Krivany na svojom území poskytuje nasledovné sociálne služby:

- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - *opatrovateľskú službu*,
- podporné služby – *odl'ahčovaciu službu*,
- obec prevádzkuje v priestoroch obecného úradu – *denné centrum*,
- obec takisto zabezpečuje *donášku stravy*
- zabezpečuje poskytovanie ďalších sociálnych služieb u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu, a ak s tým fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby súhlasí, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa.

Na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu obec zabezpečuje:

- lekárske posudok,
- sociálny posudok,
- posudok odkázanosti na sociálnu službu a vydá rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

V obci sa nachádza denné centrum, ktoré prevádzkuje obec Krivany od 05. 03 2018. Obec prevzala prevádzku denného centra od súkromnej organizácie, ktorá ho prevádzkovala ako denný stacionár, ktorý ukončil svoju činnosť 28.02.2018. Prevádzkové hodiny v dennom centre sú v pracovných dňoch v čase od 8.00 do 16.00 hod., avšak v sobotu, nedeľu a vo sviatky, centrum služby neposkytuje. Denné centrum ponúka pre svojich klientov sociálne služby pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby, taktiež sociálne poradenstvo, rehabilitácie, masáže, fyzioterapie, biblioterapie a pracovné terapie, sociálne začleňovanie do spoločnosti, odbúravanie stresu, rozvoj pracovných, fyzických, mentálnych zručností, aby sa človek čo najdlhšie udržal v kvalite života. Pracovníci sa snažia vyplniť denný pobyt klientov rôznymi aktivitami ako sú hudobné pásma, spirituálne potreby, ručné práce, práca s papierom, tkáčske práce, výroba ružencov, výroba mydiel a sviečok a mnoho iných kreatívnych činností. Uskutočňovať budú aj prednášky zamerané

na duchovnú osvetu a zdravú výživu pre seniorov, ale aj pri určitých druhoch chorôb. Pravidelne bude klientov navštevovať kňaz, lekár, masérka a k dispozícii budú opatrovatelky.

Fotografia č. 4 Denné centrum v priestoroch obecného úradu

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Denné centrum poskytuje:

- Odborné sociálne poradenstvo.
- Stravovanie, priestor na odpočinok.
- Záujmové činnosti, tvorivé dielne a kultúrne činnosti.
- Duchovný program a duchovné obnovy.
- Prijímanie sviatostí, spoločné sväté omše, spoločné návštevy duchovných a pútnických miest.
- Organizáciu voľného času.

V obci pôsobia aj ďalšie združenia a spolky, ktorí participujú na zabezpečení sociálnej pomoci občanom:

- Dobrovoľný hasičský zbor Krivany
- Detská folklórna skupina
- Detský folklórny súbor Krivianček
- Únia žien
- Občianske združenie Kamenný mlyn

3.1 Financovanie sociálnych služieb v obci

Obec Krivany zabezpečuje sociálne služby vo svojej pôsobnosti a v zmysle zákona o sociálnych

službách. V prípade potreby poskytuje zo schváleného rozpočtu finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb aj neverejným poskytovateľom, s ktorými uzatvára zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie konkrétneho typu sociálnych služieb. Od roku 2018 obec financuje denné centrum. Identicky obec financuje od 02/2016 činnosť 1 terénneho sociálneho pracovníka a 1 asistenta terénneho sociálneho pracovníka z prostriedkov Európskej Únie.

Tabuľka č.10 Výdavky obce na sociálne služby z rozpočtu obce

Rok	Výdavky na stravu v EUR	Výdavky na sociálnu výpomoc v EUR
2013	3 406	0
2014	3 019	332
2015	2 601	332
2016	2 991	332
2017	2 858	332

Zdroj: Obec Krivany, 2018

Predikcia sociálnych výdavkov na ďalšie roky

Na základe výhľadového rozpočtu schváleného obecným zastupiteľstvom výdavky obce z vlastného rozpočtu na financovanie sociálnych služieb počas rokov 2018 – 2020 ilustruje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č.11 Výhľadový rozpočet do roku 2020

Rok	Výdavky v EUR
2018	34 000
2019	35 000
2020	35 000

Zdroj: Obec Krivany, 2018

4. Poskytovatelia sociálnych služieb

V obci v súčasnosti poskytuje sociálne služby jediná organizácia a to denné centrum v správe obce. Prevádzkové hodiny v dennom centre sú v pracovných dňoch v čase od 8.00 do 16.00 hodiny. V dennom centre sú ponúkané klientom služby rôzneho druhu, ktoré sú nápomocné pri udržiavaní mentálnych a fyzických schopností, podpore psychickej pohody, napomáha k zmysluplnému tráveniu voľného času a prospešnému začleneniu sa klientov do spoločnosti.

Tabuľka č.12 Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb k 30.06.2018	Forma sociálnej služby	Oblasť pôsobnosti	Sídlo poskytovateľa	Zriaďovateľ	Štatutárny zástupca
Denné centrum	ambulantná	Denné centrum § 40	Záhradná 46, Krivany	obec	Ján Šejirman - starosta

Zdroj: Obec Krivany, 2018

5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Súčasťou analytickej časti sociálnych služieb sú názory obyvateľov obce na spektrum a úroveň poskytovaných sociálnych služieb v obci. Časť otázok položených v júli 2018 formou štruktúrovaného rozhovoru bola zameraná na zistenie potrieb obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb. Nakoľko poznanie dopytu po sociálnych službách umožňuje ich adresné plánovanie. Odpovede na otázky vedené v štrukturalizovanom rozhovore nám poskytlo 21 občanov.

Tabuľka č.13 Najčastejšie sociálne problémy respondentov

Najčastejšie sociálne problémy respondentov	Počet respondentov
1 = problém s mobilitou a s vykonávaním sebaobsluhy	17
2 = problém s dostupnosťou služieb	11
3 = problém so zabezpečením prípravy stravy	4
4 = problém so starostlivosťou o domácnosť	4
5 = problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov	0
6 = problém s využívaním voľného času	1
7 = problém s bývaním	0
8 = problém s komunikáciou osôb so zmyslovým postihom	0
9 = problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa, resp. o dospelého	0
10 = problém so zabezpečením zdravotnej starostlivosti	1
11 = problém s uplatňovaním na trhu práce	8
12 = konflikty v rodine	3
13 = problematické umiestňovanie v zariadeniach sociálnych služieb	1
14 = problém so závislosťou	1

*1 respondent mohol uviesť aj viac sociálnych problémov)

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2018

Z hľadiska sociálnych služieb v obci, pomerne vysoké percento respondentov má záujem o sociálne poradenstvo, denné centrum a o výstavbu nájomných bytov v obci. Ako vidieť z tabuľky, pomerne vysoký záujem je aj o zariadenie núdzového bývania, komunitné centrum, stredisko osobnej hygieny a opatrovateľskú službu. Respondenti pri vyjadrení záujmu o aké sociálne služby by mali najväčší záujem uviedli nasledujúce odpovede, pričom mohli uviesť jednu a viac odpovedí.

Tabuľka č. 14 Záujem o sociálne služby

O aké sociálne služby, sociálne zariadenia by ste mali záujem Vy osobne/resp. pre Vášho blízkeho?	Počet respondentov
1 = sociálne poradenstvo	10
2 = opatrovateľská služba	4
3 = zariadenie opatrovateľskej služby	0
4 = odľahčovacia služba	1
5 = nocľaháreň	0
6 = útulok	0
7 = denné centrum	11
8 = zariadenie núdzového bývania	5
9 = denné centrum pre deti a rodinu	0
10 = zariadenie pre seniorov	1

11 = zariadenie opatrovateľskej služby	2
12 = jedáleň, poskytovanie stravy	0
13 = práčovňa	0
14 = stredisko osobnej hygieny	4
15 = pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného a pracovného života	1
16 = zariadenie detských jasí	2
17 = nová výstavba nájomných bytov	9
18 = komunitné centrum	4
19 = denný stacionár	1
20 = prepravná služba	1
21 = sprievodcovská služba	1
22 = rehabilitačné stredisko	3
23 = terénna služba krízovej intervencie	1
24 = domov na polceste	0
25 = nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	0
26 = zariadenie pre seniorov	1
27 = domov sociálnych služieb	1
28 = špecializované zariadenie	0

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2018

Z hľadiska rozsahu poskytovanej služby by respondentom najviac vyhovovalo denné poskytovanie sociálnej služby:

Tabuľka č. 15 Rozsah poskytovaných sociálnych služieb

Aký rozsah poskytovania sociálnej služby by Vám vyhovoval najviac?	Počet respondentov
1 = denne	18
2 = týždenne (na dobu určitú)	0
3 = celoročne	3

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2018

Pri získavaní informácií o poskytovaní sociálnych služieb v obci, väčšina respondentov kontaktuje obecný úrad. Pomerne dosť respondentov zároveň vyhľadáva pomoc u organizácií a združení, o ktorých vedia, že sociálne služby poskytujú.

Tabuľka č.16 Zdroje informácií o sociálnych službách

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci?	Počet respondentov
1 = kontaktujem obecný úrad	19
2 = na človeka, ktorý má podobné problémy	1

3 = vyhľadám organizácie a združenia, o ktorých viem, že sociálne služby poskytujú	9
4 = vyhľadám pomoc u priateľov, rodiny	7
5 = získam informácie z internetu	7
6 = iné	1

Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2018

Zo zrealizovaného prieskumu medzi obyvateľmi obce vyplynulo, že kapacita poskytovateľov sociálnych služieb nepostačuje plne z hľadiska potrieb obyvateľov obce na rozsah poskytovaných služieb.

Rozvoj sociálnych služieb v obci si v súvislosti s realizovaným prieskumom vyžaduje analyzovať potenciálne skupiny obyvateľstva, u ktorých sa predpokladá dopyt po týchto službách. Jedná sa o skupiny obyvateľstva, ktoré sú z rôznych dôvodov znevýhodnené, resp. ohrozené sociálnou exklúziou. V obci sme identifikovali 3 okruhy cieľových skupín:

- **Cieľová skupina č.1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím**
- **Cieľová skupina č.2 - Rodiny s deťmi a mládežou**
- **Cieľová skupina č.3 - Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením**

Fotografia č. 5 Centrum ľudovej kultúry

Zdroj: Obec Krivany, 2018

5.1 SWOT analýza

Cieľová skupina č.1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Silné stránky	Slabé stránky
- vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami a lokálnymi partnermi v riešení spoločných problémov, - Ján Lazorík a jeho legenda, - skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja, - pravidelné stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť, - obecná knižnica, - školská jedáleň a rozvoz stravy, - schválené VZN o poskytovaní sociálnych služieb, - možnosť opatrovateľskej a odľahčovacej služby, - existencia denného centra v obci, - zabezpečenie opatrovateľskej a odľahčovacej služby v prípade potreby, - aktívny prístup samosprávy k problematike seniorov a osôb so zdravotným postihnutím, - záujem samosprávy o skvalitňovanie a sieťovanie sociálnych služieb pre seniorov - záujem seniorov o rôzne typy aktivít v obci a okolí, - posudková činnosť, - možnosť prepravnej služby, - možnosť rozvozu liekov, - základné a špecializované sociálne poradenstvo, - rozvinutá folklórna činnosť, - terénna sociálna práca v obci.	- pretrvávajúca bariérovosť v niektorých verejných budovách a priestranstvách, - nedostatok adekvátnych pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím, - nedostatočné možnosti rehabilitácie pre ŤZP občanov, - absencia komunitného centra, - nedostatočná informovanosť seniorov o poskytovaných službách, - nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie nových služieb a na doplnenie personálu, - nedostatočná terénna práca a mapovanie potrieb seniorov a osôb so zdravotným postihnutím, - chýbajúce možnosti pre seniorov v oblasti vzdelávania sa, - absentujúca služba v oblasti požičavania kompenzačných pomôcok, - absencia obecných bezbariérových bytov pre osoby so zdravotným postihnutím a seniorov - chýbajúca chránená dielňa pre osoby so zdravotným postihnutím - absencia podpornej služby pre rodinných príslušníkov seniorov a osôb so zdravotným postihnutím - nedostatočná kapacita jestvujúcich obecných objektov na celoobecné podujatia.
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť kompenzácií v zmysle zákona č. 447/2008 peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, - zriadiť nové sociálne služby pre cieľové skupiny, - navýšiť kapacitu denného centra v obci, - pokračovať v zabezpečení opatrovateľskej a odľahčovacej služby, - podpora neformálnych opatrovateľov z rodiny, - zapojenie seniorov do dobrovoľníctva, - využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na ŤZP občanov, - zlepšiť možnosti na pracovnú integráciu osôb so ŤZP a osôb so zdravotným znevýhodnením, - vybudovať informačné siete so zameraním na problematiku seniorov, - zvýšiť dostupnosť jednotlivých typov služieb pre seniorov, - podporovať voľnočasové aktivity pre osoby so ZP a seniorov.	- nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce a na rozvoj sociálnej infraštruktúry, - prehlbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce, - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva, - odliv mladých ľudí z vidieka, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby. - cenovo nedostupné služby pre seniorov a osoby so ZP, - nepriaznivý zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb, - legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami osôb so ZP.

Cieľová skupina č.2 - Rodiny s deťmi a mládežou

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatok charitatívnych inštitúcií pomáhajúcich rodinám s deťmi, - jednorazová sociálna výpomoc zo strany obce, - dlhoročná existencia terénnej sociálnej práce, - existencia záchrannej siete pre ohrozené rodiny s deťmi,	- absencia miestnosti na stretávanie sa a organizovanie spoločných podujatí pre rodiny s deťmi, - absencia jasí ako alternatívy na zosúladenie pracovného a rodinného života, - absencia komunitného centra v obci,

- nárast vekovej kategórie ovplyvňujúcej pozitívny demografický vývoj, - záujem vedenia obce o využitie potenciálu mladých rodín, - existencia kultúrneho domu v obci, - existencia voľnočasových programov v obci - výstavba obecnej bytovky 12 bytovými jednotkami pre rodiny s deťmi, - existencia a aktívna činnosť organizácií, združení a spolkov v obci, - fungujúca ZŠ a MŠ v obci s nárastom počtu žiakov/deťí a súvisiaca existujúca technická infraštruktúra, - dostatok plôch pre pohybové aktivity detí a disponibilná plocha pre prípadné rozširovanie detských ihrísk a športovísk, - dobro organizovaná športová činnosť (futbal, stolný tenis), - tradičné kultúrne podujatia, - silné folklóristické zázemie a tradícia.	- pretrvávajúce bariéry pri vstupoch do objektov a na verejných priestranstvách, - nedostatočná informovanosť mladých rodín o dianí v obci, - nedostatok podujatí pre mladé rodiny, - absencia služieb a podpory pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatočná terénna práca (sanácia v rodinách, asistenčná služba v škole), - vyššia miera nezamestnanosti a vysoká pracovná migrácia hlavne mladých ľudí do zahraničia - slabšia vybavenosť obce zariadeniami pre šport a kultúru - nedostatok športovísk a nedostatok atraktívnych príležitostí pre aktivity rodín a mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb a s tým súvisiace málo rozvinuté služby starostlivosti o rodinu, deti a osoby odkázané na starostlivosť.
Príležitosti	Ohrozenia
- zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami ako aj v rámci cezhraničnej spolupráce, hlavne v oblasti vytvárania územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - podpora projektov rozvoja bývania v obci, - vytváranie podmienok zo strany štátu pre zosúladenie zručností a potrieb trhu práce, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, vrátane rastu verejných výdavkov na sociálne veci a zdravotníctvo, - rozvoj a zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby - programy podpory zamestnanosti na EÚ a národnej úrovni: využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce, - zriadiť zariadenie dočasnej starostlivosti pre deti do 3 rokov, - využitie možností viac zdrojového financovania aktivít pre mladé rodiny s deťmi, - využitie malých grantov v spolupráci s okolitými obcami, - overenie poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov v rodinách s deťmi.	- odchod mladých ľudí a pracovnej sily do miest a iných regiónov, - nárast počtu občanov vo vyššom veku, - nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce a na rozvoj sociálnej infraštruktúry, - nedostatok finančný zdrojov v Štátnom fonde rozvoja bývania, - prehlbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce, - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - nedostatočné podmienky a podpora pre systematické zapájanie detí a mládeže do voľnočasových aktivít na národnej úrovni. - nedostatočný rozsah sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu, - vysoká finančná náročnosť prenesených kompetencií štátu na obec v oblasti bývania, - nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie a skvalitňovanie sociálnych služieb pre rodiny s deťmi.

Cieľová skupina č.3 - Ohrozené skupiny sociálnym vylúčením a to osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a príslušníci marginalizovanej rómskej komunity

Silné stránky	Slabé stránky
- jestvujúce služby a pomoc obce pri životných situáciách (uvítanie do života novorodencov obce, svadby a i.) a pri krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia), - existencia miestnej občianskej poriadkovej služby,	- vysoká miera nezamestnanosti a vysoká pracovná migrácia hlavne mladých ľudí do zahraničia - slabšia vybavenosť obce zariadeniami pre šport a kultúru, - nízka kvalita života v segregovanej osade,

• obec bohatá na prírodné a kultúrno-historické pamiatky, • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami a lokálnymi partnermi v riešení spoločných problémov • skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja, • jestvujúce a fungujúce sociálne centrum / dom kultúry ako kultúrneho a spoločenského centra v obci • dostupná knižnica, • existencia a aktívna činnosť organizácií, združení a spolkov v obci, • fungujúca ZŠ a MŠ v obci s nárastom počtu žiakov/detí a súvisiaca existujúca technická infraštruktúra, • dlhoročná terenná sociálna práca, • skúsenosti samosprávy so sociálnym podnikom, • dostatok plôch pre pohybové aktivity detí a disponibilná plocha pre prípadné rozširovanie detských ihrísk a športovísk, • dobre organizovaná športová činnosť (futbal, stolný tenis), • tradičné kultúrne podujatia, • rozvoj infraštruktúry v rómskej osade (prístup k pitnej vode a čiastočne ku kanalizácii), • efektívna pomoc cieľovej skupine pri zabezpečení potravín, stravy a šatstva, • záujem obce o pomoc týmto občanom • existencia pozície pedagogického asistenta v miestnej základnej škole, • silné folklóristické zázemie a tradícia.	• nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb a s tým súvisiace málo rozvinuté služby starostlivosti o rodinu, deti a osoby odkázané na starostlivosť, • pretrvávajúce problémy sociálnej inklúzie spojené s neprispôsobivými občanmi, • nedostatok a nízka frekvencia autobusových spojov • absencia miestnosti na stretávanie sa a organizovanie spoločných podujatí pre rodiny s deťmi, • absencia komunitného centra v obci, • kumulácia viacerých sociálnych problémov v rómskej osade, • vysoká nezamestnanosť cieľovej skupiny, • absencia lacného bývania, • absencia siete sociálnych služieb a koordinácia • vysoká zadlženosť cieľových skupín (exekúcie), • nedostatočná prevencia pred vznikom ohrozenia, • existujúce služby pre ohrozené skupiny sú kapacitne nedostatočné, • absencia prepojenia poskytovania sociálnych služieb s riešením bývania a zamestnania • absencia sociálneho podniku, • absencia sociálnych bytov pre ohrozené skupiny v obci, • výskyt nežiaducich sociálno-patologických javov u niektorých členov rómskej komunity (závislosti, drobná kriminalita, záškoláctvo a pod.), • bytový problém u príslušníkov MRK, • nízka vzdelanostná úroveň Rómov, • nedostatočná motivácia rodičov podporovať vzdelávanie rómskych detí, • nedostatočné pracovné návyky u časti príslušníkov marginalizovanej rómskej komunity, • nelegálne skládky v blízkosti obydľí rómskych rodín • absencia terénnej zdravotnej služby.
Príležitosti	Ohrozenia

• zriadiť sociálny podnik pre cieľovú skupinu nezamestnaných osôb, • posilniť a udržať terénnu sociálnu prácu • implementácia projektov na riešenie problémov MRK (v oblasti bývania, vzdelávania, zamestnanosti a pod.), • realizácia preventívnych programov pre príslušníkov MRK, • realizácia programov zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti príslušníkov MRK, • zabezpečenie terénnej zdravotnej služby, • dostupné finančné prostriedky z fondov EÚ na budovanie základnej infraštruktúry pre MRK, • podpora projektov rozvoja bývania v obci, • vytváranie podmienok zo strany štátu pre zosúladienie zručností a potrieb trhu práce, • podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, • projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, vrátane rastu verejných výdavkov na sociálne veci a zdravotníctvo, • rozvoj a zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby • programy podpory zamestnanosti na EÚ a národnej úrovni: využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce, • zriaďiť zariadenie dočasnej starostlivosti pre deti do 3 rokov, • využitie možností viac zdrojového financovania aktivít pre mladé rodiny s deťmi, • využitie malých grantov v spolupráci s okolitými obcami, • overenie poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov v rodinách s deťmi.	• nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce a na rozvoj sociálnej infraštruktúry, • prehlbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce, • prehlbovanie chudoby u MRK a reprodukcia chudoby, • nedostatočné podmienky a podpora pre systematické zapájanie detí a mládeže do voľnočasových aktivít na národnej úrovni. • nedostatočný rozsah sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu, • vysoká finančná náročnosť prenesených kompetencií štátu na obec v oblasti bývania, • nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie a skvalitňovanie sociálnych služieb pre rodiny s deťmi. • nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu • nárast sociálno-patologických javov u cieľovej skupiny • znižovanie priemerného veku matiek, • nárast počtu ľudí, ktorí nikdy nepracovali a nemajú pracovné návyky, • zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva, • záškoláctvo, • nízke vzdelanie a nedostatočné zručnosti, • násilie v rodinách, gamblerstvo, výtržníctvo a vandalizmus, požívanie omamných látok, úžera, neprispôsobivé správanie a kriminalita rôzneho charakteru, • nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou.
--	---

6. Vízia, ciele a priority

Cieľová skupina č.1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Vízia: Zlepšená dostupnosť sociálnych služieb a vytvorenie siete zariadení sociálnych služieb pre seniorov. Osoby so zdravotným postihnutím žijúce v obci sú v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé a je podporovaná ich snaha zamestnať sa, vzdelávať a aktívne využívať voľný čas.

Hlavný cieľ: Vytvoriť podmienky pre zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

Cieľová skupina č.2 - Rodiny s deťmi a mládežou

Vízia: V roku 2027 budú rodiny s deťmi komplexne, profesionálne a citlivo podporované. V prípade ohrozenia bude rodina a jej členovia chránení a v obci budú vytvorené adekvátne podmienky na podporu a pomoc.

Hlavný cieľ: Vytvoriť podmienky pre nezávislý život rodín s deťmi.

Cieľová skupina č.3 - Ohrozené skupiny sociálnym vylúčením a to osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a príslušníci marginalizovanej rómskej komunity

Vízia: Do roku 2027 bude v obci vytvorený systém sociálnych služieb, ktorý bude napomáhať zabezpečiť základné životné potreby a prispeje k zvýšeniu sociálnej začlenenosti cieľových skupín.

Hlavný cieľ: Rozšíriť a skvalitniť sociálne služby na zabezpečenie samostatného života cieľových skupín.

6.1 Priority cieľových skupín

Cieľová skupina č.1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím
Vízia: Zlepšená dostupnosť sociálnych služieb a vytvorenie siete zariadení sociálnych služieb pre seniorov. Osoby so zdravotným postihnutím žijúce v obci sú v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé a je podporovaná ich snaha zamestnať sa, vzdelávať a aktívne využívať voľný čas.
Hlavný cieľ: Vytvoriť podmienky pre zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

Špecifický cieľ 1: Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre cieľovú skupinu a rozvíjať terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby

Opatrenie	1.1 Zriadiť centrum komplexných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím
Aktivity	- vypracovať analýzu potrieb osôb so zdravotným postihnutím a vytvárať nové služby na základe identifikovaných potrieb, - zistiť priestorové, technické, personálne možnosti a prevádzkové náklady, v prípade potreby vypracovať projekt a projektovú dokumentáciu, - nadviazať spoluprácu s VÚC a ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb, - vybudovať zariadenie komplexných služieb (zariadenie opatrovateľskej služby, linka dôvery pre zdravotne postihnutých, rehabilitačné služby, poradenstvo, denný stacionár, prepravná služba, doplnkové služby).
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	20 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.2 Zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej a odl'ahčovacej služby
------------------	---

Aktivity	- zistiť potrebu poskytovania opatrovateľskej a odľahčovacej služby, - zamestnať opatrovateľky podľa potreby klientov, - zabezpečiť vedenie agendy na obecnom úrade.
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	30 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.3 Zabezpečenie prevádzky denného centra
Aktivity	- zabezpečiť prevádzku existujúceho denného centra, - doplniť materiálové a interiérové vybavenie, - rozšíriť poskytované sociálne služby a sociálne poradenstvo.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	30 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.4 Zabezpečenie prepravnej služby
Aktivity	Zabezpečiť prevádzku prepravnej služby (materiálne zabezpečenie, prevádzkové náklady).
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/ rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.5 Zabezpečenie stravovacej služby
Aktivity	- monitoring záujmu o dovoz stravy, - nadviazať spoluprácu s vývarovňou alebo jedálňou na území resp. v blízkosti okolia, - zabezpečiť rozvoz stravy pre osoby so zdravotným postihnutím a pre seniorov.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	35 000 EUR/ rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, súkromné zdroje

Opatrenie	1.6 Zabezpečenie liekovej služby
Aktivity	- monitoring záujmu o doručovanie liekov, - nadviazať spoluprácu s lekárnou a ošetrovateľmi v blízkosti okolia, - zabezpečiť doručovanie pre osoby so zdravotným postihnutím a pre seniorov.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/ rok

Zdroje financovania	vlastné zdroje, súkromné zdroje
----------------------------	---------------------------------

Špecifický cieľ 2: Vytvoriť podmienky na zvýšenie zamestnanosti

Opatrenie	2.1 Podpora vytvárania pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím
Aktivity	- mapovať záujem o prácu v chránených dielňach a chránených pracoviskách, - vytvoriť ďalšie chránené dielne a chránené pracoviská, - zabezpečiť prezentáciu a priestor na odbyť výrobkov, - prehľbovať spoluprácu obce, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podnikateľských subjektov pôsobiach na území obce, - vytvárať a realizovať projekty na zvyšovanie zamestnanosti cieľovej skupiny a v rámci nich vyhľadávať podnikateľské subjekty a vytvárať pracovné miesta pre cieľovú skupinu, - vytvárať a realizovať programy ďalšieho vzdelávania a realizovať rekvalifikačné kurzy, - realizovať programy na zvýšenie spoločenskej zodpovednosti firiem, - podporovať podnikateľské aktivity v sociálnej oblasti.
Zodpovednosť	obec, verejní a súkromní zamestnávateľia
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	60 000 EUR/ rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	2.2 Odstraňovanie architektonických bariér
Aktivity	- pokračovať v debarierizácii kľúčových verejných priestranstiev a obecných komunikácií, - vytvoriť bezbariérový prístup do verejných, kultúrnych a iných inštitúcií v obci - zabezpečiť, že všetky pripravované verejné a pokiaľ možno súkromné stavebné investície budú bezbariérové.
Zodpovednosť	obec, súkromní investori
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	20 000 EUR/ rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Špecifický cieľ 3: Zabezpečiť komplexnosť služieb pre seniorov

Opatrenie	3.1 Rozšíriť existujúcu ponuku klubovej, záujmovej a kultúrnej činnosti seniorov
Aktivity	- rozšíriť spektrum voľnočasových a klubových aktivít pre seniorov,
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/ rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Cieľová skupina č.2 - Rodiny s deťmi a mládežou

Vízia: V roku 2027 budú rodiny s deťmi komplexne, profesionálne a citlivo podporované. V prípade ohrozenia bude rodina a jej členovia chránení a v obci budú vytvorené adekvátne podmienky na podporu a pomoc.

Hlavný cieľ: Vytvoriť podmienky pre nezávislý život rodín s deťmi.

Špecifický cieľ 1: Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládežou a rozvíjať terénne a ambulantné sociálne služby

Opatrenie	1.1 Rozvíjať terénnu sociálnu prácu a poradenské služby pre rodiny v krízovej situácii.
Aktivity	- zriadiť terénnu sociálnu prácu aj pre rodiny v kríze, - nadviazať a zintenzívniť spoluprácu terénnych sociálnych pracovníkov s poskytovateľmi sociálnych služieb pre rodinu.
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	15 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.2 Zabezpečiť ochranu ohrozených rodín, detí a mládeže v meste a vybudovať systém podpory rodín v kríze
Aktivity	- zabezpečiť v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb podmienky pre poskytovanie sociálneho, psychologického, právneho poradenstva a sprievodcovský servis.
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	15 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.3 Zriadiť nízkoprahové denné centrum pre rodinu
Aktivity	- nájsť priestor (možnosť zriadiť denné centrum pre rodinu v rámci denného centra pre seniorov), - v prípade potreby vypracovať projekt, projektovú dokumentáciu a zrekonštruovať priestory, - zabezpečiť prevádzku, personálne a materiálno-technické vybavenie denného centra
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	30 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
Opatrenie	1.4 Realizovať efektívnu prevenciu v rodinách

Aktivity	- programy zamerané na výchovu, osvetu, výchova k rodičovstvu, partnerské vzťahy, - rozšíriť spektrum podporných aktivít pre rodiny, voľnočasových aktivít a klubovej činnosti, - realizovať denné tábory počas prázdnin pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, - zlepšiť spoluprácu rodičov s učiteľmi, výchovnými poradcami na ZŠ a poskytovateľmi sociálnych služieb - realizácia preventívnych programov.
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie dostupnosti bývania pre mladé rodiny

Opatrenie	2.1 Podporovať dostupnosť samostatného bývania pre mladé rodiny
Aktivity	- vybudovať 12 obecných nájomných bytov, - zabezpečiť výhodnejšie podmienky pre pridelovanie nájomných bytov mladým rodinám.
Zodpovednosť	obec, súkromný investor
Časový plán	2017 - 2018
Plánovaný rozpočet	680 000 EUR
Zdroje financovania	vlastné zdroje, Štátny fond rozvoja bývania, súkromné zdroje

Cieľová skupina č.3 - Ohrozené skupiny sociálnym vylúčením a to osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a príslušníci marginalizovanej rómskej komunity
Vízia: Do roku 2027 bude v obci vytvorený systém sociálnych služieb, ktorý bude napomáhať zabezpečiť základné životné potreby a prispeje k zvýšeniu sociálnej začlenenosti cieľových skupín.
Hlavný cieľ: Rozšíriť a skvalitniť sociálne služby na zabezpečenie samostatného života cieľových skupín.

Špecifický cieľ 1: Rozšíriť a skvalitniť terénne a ambulantné sociálne služby pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii

Opatrenie	1.1 Udržať terénnu sociálnu prácu pre cieľovú skupinu
Aktivity	- rozšíriť dostatočne odborné personálne kapacity pre terénnu sociálnu prácu, - v prípade potreby zabezpečiť personálne kapacity, technické zabezpečenie poskytovanej asistenčnej a sprievodcovskej služby, - denné poskytovanie asistenčnej a sprievodcovskej služby prostredníctvom terénnej sociálnej práce.
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027

Plánovaný rozpočet	30 000 EUR/ročne
Zdroje financovania	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.2 Zriadiť komunitné centrum
Aktivity	- nájsť vhodné priestory alebo pozemok, - vypracovať projektovú dokumentáciu na stavebné povolenie a žiadosť o nenávratný finančný príspevok, - vybudovať komunitné centrum, - zabezpečiť a udržať činnosť pracovníkov komunitného centra.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	280 000 EUR
Zdroje financovania	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Opatrenie	1.3 Udržať činnosť miestnej občianskej poriadkovej služby (MOPS)
Aktivity	- zabezpečiť materiálovo a finančne činnosť miestnej občianskej poriadkovej služby najmä vo sociálne vylúčenej komunite,.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	35 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Špecifický cieľ 2: Vytvoriť systém adresnej a stupňovitej sociálnej pomoci MRK

Opatrenie	2.1 Vybudovať nízkoštandardné nájomné byty
Aktivity	- vytypovať lokalitu a vypracovať projektovú dokumentáciu na stavebné povolenie, - vybudovať 12 nízkoštandardných bytov.
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2022 - 2027
Plánovaný rozpočet	600 000 EUR
Zdroje financovania	vlastné zdroje, Štátny fond rozvoja bývania, štrukturálne fondy EÚ

Opatrenie	2.2 Zabezpečiť prístup k sociálnym službám pre všetkých príslušníkov MRK
Aktivity	- zvýšiť počet komunitných a sociálnych pracovníkov s erudiáciou na sociálnu oblasť, zdravotníctvo, právne služby, bytovú problematiku, vzdelávanie a školstvo, - zabezpečiť ďalšie podporné služby pre rómsku komunitu (svojpomocné kluby, psychologické, sociálne a právne poradenstvo pre MRK).
Zodpovednosť	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

Špecifický cieľ 3: Zlepšiť podmienky pre vzdelávanie a prístup na trh práce pre príslušníkov MRK

Opatrenie	3.1 Pokračovať a zlepšiť predškolskú a školskú prípravu pre príslušníkov MRK
Aktivity	- naďalej podporovať zriadenie nultých ročníkov v miestnej ZŠ, - pokračovať v predškolskej príprave rómskych detí v MŠ, - zvýšiť záujem rodičov rómskych detí o predškolskú prípravu, - realizovať špeciálne programy zamerané na zlepšenie pripravenosti rómskych žiakov na vstup na základnú školu, - vytvoriť špeciálne programy na zlepšenie sociálnych, komunikačných a jazykových zručností detí v ZŠ s MŠ. - v základnej škole udržať a rozšíriť počet pedagogických asistentov. - zriadiť pozíciu pedagogického asistenta v materskej škole.
Zodpovednosť	obec, Základná škola s materskou školou Krivany
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	30 000 EUR/ročne
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Opatrenie	3.2 Uľahčiť príslušníkom MRK ich vstup na trh práce.
Aktivity	- zriadiť sociálny podnik v obci,
Zodpovednosť	obec
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	120 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Opatrenie	3.3 Realizovať preventívne programy pre príslušníkov MRK
Aktivity	- motivovať rómskych rodičov k zodpovednému rodičovstvu, realizovať vzdelávacie aktivity pre mládež v oblasti plánovaného rodičovstva, - podporiť programy podporujúce vzájomné spoznávanie a toleranciu medzi minoritou a majoritou, - realizovať projekty zamerané na propagáciu zdravia a zdravého životného štýlu, - realizovať preventívne aktivity v oblasti predchádzania chorôb a v oblasti prevencie závislostí, - realizovať preventívne programy zamerané na prevenciu sociálno-patologického správania.
Zodpovednosť	obec, Základná škola s materskou školou Krivany
Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	80 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Opatrenie	3.4 Vytvoriť podmienky zamestnania pre cieľovú skupinu pre pracovné uplatnenie na trhu práce
Aktivity	- podporovať vznik nových pracovných miest pre cieľové skupiny - realizovať vzdelávacie programy pre cieľovú skupinu,
Zodpovednosť	obec, Základná škola s materskou školou Krivany

Časový plán	2018 - 2027
Plánovaný rozpočet	10 000 EUR/rok
Zdroje financovania	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

6.2 Zhrnutie priorít cieľových skupín

Tabuľka č. 17 Priority cieľových skupín

Cieľová skupina č.1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím					
Poradie	Názov opatrenia	rok	náklady v EUR/rok	zodpovedný	zdroje financovania
Špecifický cieľ 1. Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre cieľovú skupinu a rozvíjať terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby					
1.	1.1 Zriadiť centrum komplexných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím	2018 - 2027	20 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
2.	1.2 Zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej a odľahčovacej služby	2018 - 2027	30 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
3.	1.3 Zabezpečenie prevádzky denného centra	2018 - 2027	30 000	obec	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
4.	1.4 Zabezpečenie prepravnej služby	2018 - 2027	10 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
5.	1.5 Zabezpečenie stravovacej služby	2018 - 2027	35 000	obec	vlastné zdroje, súkromné zdroje
6.	1.6 Zabezpečenie liekovej služby	2018 - 2027	10 000	obec	vlastné zdroje, súkromné zdroje
Špecifický cieľ 2. Vytvoriť podmienky na zvýšenie zamestnanosti					
7.	2.1 Podpora vytvárania pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím	2018 - 2027	60 000	obec, verejní a súkromní zamestnávatelia	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR

8.	2.2 Odstraňovanie architektonických bariér	2018 - 2027	20 000	obec, súkromní investori	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
Špecifický cieľ 3: Zabezpečiť komplexnosť služieb pre seniorov					
9.	3.1 Rozšíriť existujúcu ponuku klubovej, záujmovej a kultúrnej činnosti seniorov	2018-2027	10 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
Cieľová skupina č. 2 - Rodiny s deťmi a mládežou					
Špecifický cieľ 1. Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre cieľovú skupinu a rozvíjať terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby					
10.	1.1 Rozvíjať terénnu sociálnu prácu a poradenské služby pre rodiny v krízovej situácii	2018 - 2027	15 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
11.	1.2 Zabezpečiť ochranu ohrozených rodín, detí a mládeže v meste a vybudovať systém podpory rodín v kríze	2018 - 2027	15 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
12.	1.3 Zriadiť nízkoprahové denné centrum pre rodinu	2018 - 2027	30 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
13.	1.4 Realizovať efektívnu prevenciu v rodinách	2018 - 2027	10 000	obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
Špecifický cieľ 2: Zlepšenie dostupnosti bývania pre mladé rodiny					
14.	2.1 Podporovať dostupnosť samostatného bývania pre mladé rodiny	2017 - 2018	680 000 (jednorázovo)	obec, súkromný investor	vlastné zdroje, Štátny fond rozvoja bývania, súkromné zdroje
Cieľová skupina č.3 - Ohrozené skupiny sociálnym vylúčením a to osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a príslušníci marginalizovanej rómskej komunity					
Špecifický cieľ 1: Rozšíriť a skvalitniť terénne a ambulantné sociálne služby pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii					

15.	1.1 Udržať terénnu sociálnu prácu pre cieľovú skupinu	2018 - 2027	30 000	obec, neverejný poskytovateľ sociálnych služieb	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
16.	1.2 Zriadiť komunitné centrum	2018 - 2027	280 000	obec	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
17.	1.3 Udržať činnosť miestnej občianskej poriadkovej služby	2018 - 2027	35 000	obec	vlastné zdroje, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
Špecifický cieľ 2: Vytvoriť systém adresnej a stupňovitej sociálnej pomoci MRK					
18.	2.1 Vybudovať nízkoštandardné nájomné byty	2022 - 2027	600 000 (jednorázovo)	obec	vlastné zdroje, štátny fond rozvoja bývania, štrukturálne fondy EÚ
19.	2.2 Zabezpečiť prístup k sociálnym službám pre všetkých príslušníkov MRK	2018 - 2027	10 000	obec, neverejný poskytovateľ sociálnych služieb	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, súkromné zdroje, štátny rozpočet SR
Špecifický cieľ 3: Zlepšiť podmienky pre vzdelávanie a prístup na trh práce pre príslušníkov MRK					
20.	3.1 Pokračovať a zlepšiť predškolskú a školskú prípravu pre príslušníkov MRK	2018 - 2027	30 000	obec, Základná škola s materskou školou Krivany	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
21.	3.2 Uľahčiť príslušníkom MRK ich vstup na trh práce.	2018 - 2027	120 000	obec	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
22.	3.3 Realizovať preventívne programy pre príslušníkov MRK	2018 - 2027	80 000	obec, Základná škola s materskou školou Krivany	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR
23.	3.4 Vytvoriť podmienky zamestnania pre cieľovú skupinu pre pracovné uplatnenie na trhu práce	2018 - 2027	10 000	obec, Základná škola s materskou školou Krivany	vlastné zdroje, rozpočet VÚC, štrukturálne fondy EÚ, štátny rozpočet SR

Zdroj: Obec Krivany, 2018

7. Evaluácia a monitorovanie komunitného plánu sociálnych služieb

Riadiace a organizačné zabezpečenie implementácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 bude úlohou monitorovacej skupiny. Keďže primárnu zodpovednosť za komunitné plánovanie sociálnych služieb, spracovanie a implementáciu Komunitného plánu

sociálnych služieb nesie samospráva, členmi monitorovacej skupiny bude starosta a niektorí zo zvolených poslancov obecného zastupiteľstva. V záujme zachovania participácie aktérov komunitného plánovania v implementačnej fáze, budú súčasťou tímu aj zástupca neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, resp. zástupca tretieho sektora.

Monitorovacia skupina začne svoju činnosť po schválení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 v obecnom zastupiteľstve. Jej hlavnými úlohami bude najmä vypracovanie plánu monitorovacej činnosti, samotné monitorovanie plnenia aktivít vo vzťahu k stanoveným ukazovateľom pre danú aktivitu, vypracovávanie hodnotiacich správ o priebežnom plnení Komunitného plánu sociálnych služieb, ale aj vypracovanie systému riadenia zmien v platnom Komunitnom pláne sociálnych služieb a identifikácia rizík počas realizačného obdobia.

Tabuľka č. 18 Spôsob vyhodnocovania komunitného plánu

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Monitorovacia skupina Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027	každoročne k 31. 12. kalendárneho roka od roku 2018 do 2027	Spracovanie Informatívnej hodnotiacej správy o priebežnom plnení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027
Obecné zastupiteľstvo Krivany a Komisia finančná, sociálna, bytová, správy majetku a pre rómsku komunitu	každoročne v 1. kvartáli kalendárneho roku od 2019 do 2028	Informatívna hodnotiaca správa o priebežnom plnení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 vypracovaná Monitorovacou skupinou bude predložená na prerokovanie sociálnej komisie a následne na zasadnutie obecného zastupiteľstva
Laická a odborná verejnosť	počas platnosti Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027	Na webovom sídle obce bude uverejnená spracovaná informatívna správa o priebežnom plnení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027. Občania budú mať možnosť pripomienkovať správu elektronickou formou.

Zdroj: Obec Krivany, 2018

8. Záver

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 je dokument analyzujúci súčasný reálny stav sociálnych služieb v obci a jej okolí, ich kvalitu a rozvoj v budúcnosti. Je výsledkom vzájomnej a otvorenej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania, ktorí majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti. Tento programovací dokument bol spracovaný ako nosný a kľúčový dokument pre stanovenie strategických cieľov v sociálnej oblasti.

Z hľadiska štruktúry je Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 je rozčlenený na sedem kľúčových častí:

- v prvej časti je podrobne popísané základné vymedzenie problematiky a to princípy komunitného plánovania, proces prípravy, právny rámec poskytovania sociálnych služieb a pôsobnosť obce,
- druhá časť obsahuje sociálno-demografickú analýzu,
- tretia časť pozostáva z analýzy súčasného stavu sociálnych služieb a popisu ich financovania,
- štvrtá časť sa venuje poskytovateľom sociálnych služieb v obci,
- piata časť obsahuje analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb na základe dotazníkového prieskumu vrátane detailnej SWOT analýzy,
- kľúčová šiesta časť sa zaoberá víziou, cieľmi a prioritami a detailne rozoberá priority jednotlivých cieľových skupín ako aj ich sumarizuje v zhrnutí.
- záverečná siedma časť obsahuje plán evaluácie a monitorovania komunitného plánu sociálnych služieb.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je v prípade malých obcí finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Monitorovanie a hodnotenie Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 realizuje starosta a obecné zastupiteľstvo.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa: 07.11.2018

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Krivany č.

V Krivanoch dňa: 08.11.2018

Ján Š e j i r m a n
starosta

9. Autori

Komunitný plán sociálnych služieb obce Krivany na roky 2018 – 2027 spracoval riadiaci tím v nasledovnom personálnom zložení:

Ján Šejirman, starosta

Mgr. Gertrúda Pribulová, terénny sociálny pracovník

Mgr. Ľudmila Petříková, ekonómka obce

Spracovala externá konzultačná firma Diervilla, spol. s r. o. v nasledovnom personálnom zložení:

Ing. Rastislav Mochnacký, konateľ

Ing. Dagmar Macková, PhD., expert

Autorské práva prináležia spoločnosti Diervilla, spol. s r. o. Dokument je verejný a verejne prístupný. V prípade citácie je nutné dodržiavať Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších predpisov.

10. Použitá literatúra

Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava, 2002

Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. Encyklopedický ústav SAV. 1. vyd. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1977

Retrospektívni lexikón obcí Československé socialistické republiky 1850–1970. I. Diel, II. zväzok. Praha: Federální statistický úřad, 1978

Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014 - 2020

Operačný program Ľudské zdroje na obdobie 2014 - 2020

zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.

zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje:

www.obeckrivany.sk

www.statistics.sk

www.upsvar.sk